

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 257g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor
prevederi din articolul 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală
*(recursul formulat împotriva încheierii prin care se
respinge ridicarea excepției de neconstituționalitate [3])*

CHIȘINĂU

17 februarie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 16 noiembrie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 17 februarie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.” din articolul 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, ridicată de dl avocat Artur Airapetean, în interesele dnei Natalia Politov-Cangaș, parte în dosarul nr. 1r-11/2021, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători de la Curtea Supremă de Justiție format din dnii Iurie Diaconu și Ion Guzun și dna Liliana Catan, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află în procedură de recurs o încheiere pronunțată de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, cu privire la o ordonanță a procurorului de disjungere a cauzei penale.

4. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Artur Airapetean a ridicat, în interesele dnei Natalia Politov-Cangaș, excepția de neconstituționalitate a articolului 279¹ alin. (1) - (2) [*conexarea și disjungerea cauzelor penale*] coroborat cu articolul 42 alin. (2) – (3) [*competența în caz de indivizibilitate sau conexitate a cauzelor penale*] din Codul de procedură penală.

5. Printr-o încheiere din 27 aprilie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, invocând faptul că există deja o decizie a Curții Constituționale de inadmisibilitate cu privire la prevederile contestate.

6. Pe 11 mai 2021, dl avocat Artur Airapetean a contestat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție încheierea Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

7. Pe 25 mai 2021, dl avocat Artur Airapetean a ridicat, în interesele dnei Natalia Politov-Cangaș, excepția de neconstituționalitate a articolului 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, care stabilește că încheierea instanței de judecată prin care se refuză ridicarea excepției este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apelul sau, după caz, în recursul formulat împotriva hotărârii prin care s-a soluționat fondul.

8. Prin Încheierea din 9 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.”

Articolul 7 Constituția, Lege supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) [...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 140 Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sânt definitive și nu pot fi atacate.”

10. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 7 Legalitatea procesului penal

„[...]

(3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin. (3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. **Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.**

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul sesizării susține că prevederile contestate care exclud dreptul de a contesta cu recurs separat încheierea prin care se respinge ridicarea excepției de neconstituționalitate nu corespund cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, în care s-a menționat, la § 88, că în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorului ordinar de respingere a cererii de ridicare a excepției. Din acest motiv autorul susține că prevederile contestate nu sunt clare și previzibile și pot genera o practică judiciară neunitară.

12. Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 7, 16, 23 și 140 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor dispoziții din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către avocatul părții într-un proces din fața instanței de judecată, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie teza a II-a din articolul 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, care stabilește că încheierea instanței de judecată prin care se refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apelul sau, după caz, în recursul formulat împotriva hotărârii prin care s-a soluționat fondul.

17. Curtea constată că prevederile contestate au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, fiind pronunțate Decizia de inadmisibilitate nr. 85 din 8 iunie 2021 (sesizările nr. 118g/2021 și nr. 121g/2021) și Decizia

de inadmisibilitate nr. 158 din 28 octombrie 2021 (sesizarea nr. 192g/2021). Astfel, prin Decizia nr. 85 din 8 iunie 2021, Curtea a subliniat că garanțiile oferite de articolul 6 din Convenția Europeană se aplică, în principiu, procedurilor constituționale atunci când acestea reprezintă etape ulterioare procedurilor penale și atunci când rezultatele lor pot fi decisive pentru persoanele condamnate. Totuși, nu este și cazul Curții Constituționale a Republicii Moldova, care nu are competența de a examina recursuri constituționale împotriva hotărârilor judecătorești definitive. Curtea Constituțională a Republicii Moldova are competența de a examina, pe calea excepției de neconstituționalitate, chestiunile referitoare la constituționalitatea dispozițiilor care sunt aplicabile într-o cauză de drept comun (DCC nr. 85 din 8 iunie 2021, § 29).

18. Totodată, Curtea a subliniat că, pentru a fi respectat caracterul echitabil al procedurilor, instanțele de drept comun au obligația să motiveze în modul corespunzător refuzul de a sesiza Curtea Constituțională. De asemenea, Curtea a reținut că prevederile Codului de procedură penală nu împiedică persoanele interesate să invoce dezacordul referitor la refuzul de a admite ridicarea excepției de neconstituționalitate în apel sau, după caz, în recurs. Curtea a menționat că persoanele interesate dețin dreptul să ridice aceeași excepție de neconstituționalitate din nou, în căile de atac formulate împotriva fondului cauzei (DCC nr. 85 din 8 iunie 2021, § 32; DCC nr. 158 din 28 octombrie 2021, § 21).

19. În continuare, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea pentru controlul constituțional al prevederilor în discuție.

20. Curtea observă că, deși a făcut trimitere la incidența articolelor 1 alin. (3), 7, 16, 23 și 140 din Constituție, autorul excepției a prezentat critici de neconstituționalitate similare cu cele din sesizările anterioare. În prezenta cauză, autorul nu a prezentat argumente noi.

21. Dat fiind faptul că excepția de neconstituționalitate nu conține argumente noi și nu există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea, Curtea reține că atât soluția, cât și considerentele deciziilor anterioare menționate *supra* (a se vedea §§ 18-19) sunt aplicabile în prezenta cauză.

22. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.” din articolul 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Artur Airapetean, în interesele dnei Natalia Politov-Cangaș, parte în dosarul nr. 1r-11/2021, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 17 februarie 2022

DCC nr. 22

Dosarul nr. 257g/2021